

Király Zsuzsanna – Molnár Brigitta – Sepsey Zsófia

FEDEZD FEL MUNKÁCSY MIHÁLY MŰVÉSZETÉT!

Fehér Zsanett rajzaival

BEMUTATKOZIK BÁRÓ

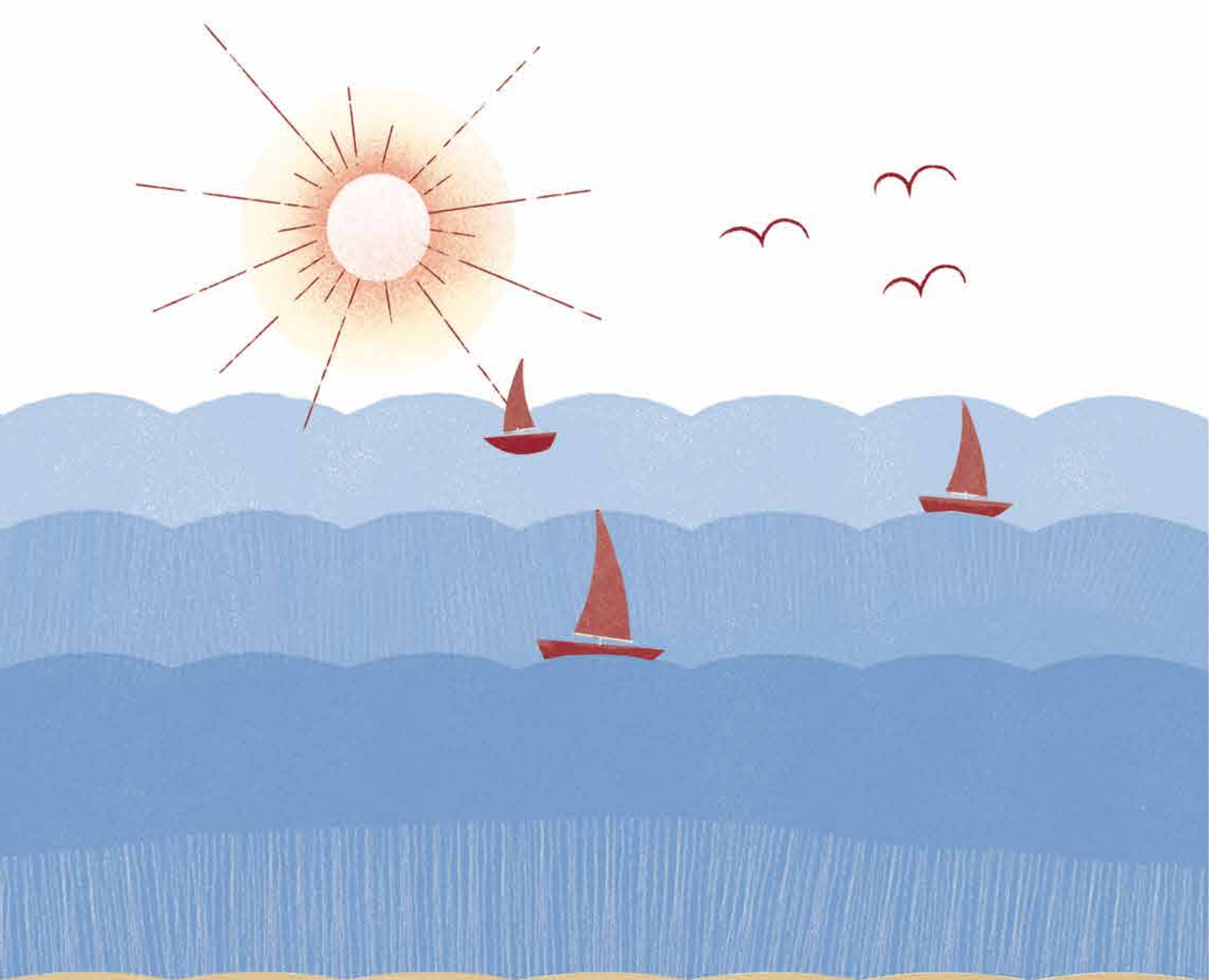
Sziasztok, Báró vagyok, a ló. De nem akármilyen ló! Kiváló felmenőkkel rendelkező, elsőrangú paripa. Termetem tökéletes, mozgásom kecses, tehát nem is csodálkozom, hogy a magyar festészet egyik legnagyobbja szemet vetett rám és maga mellé vett.

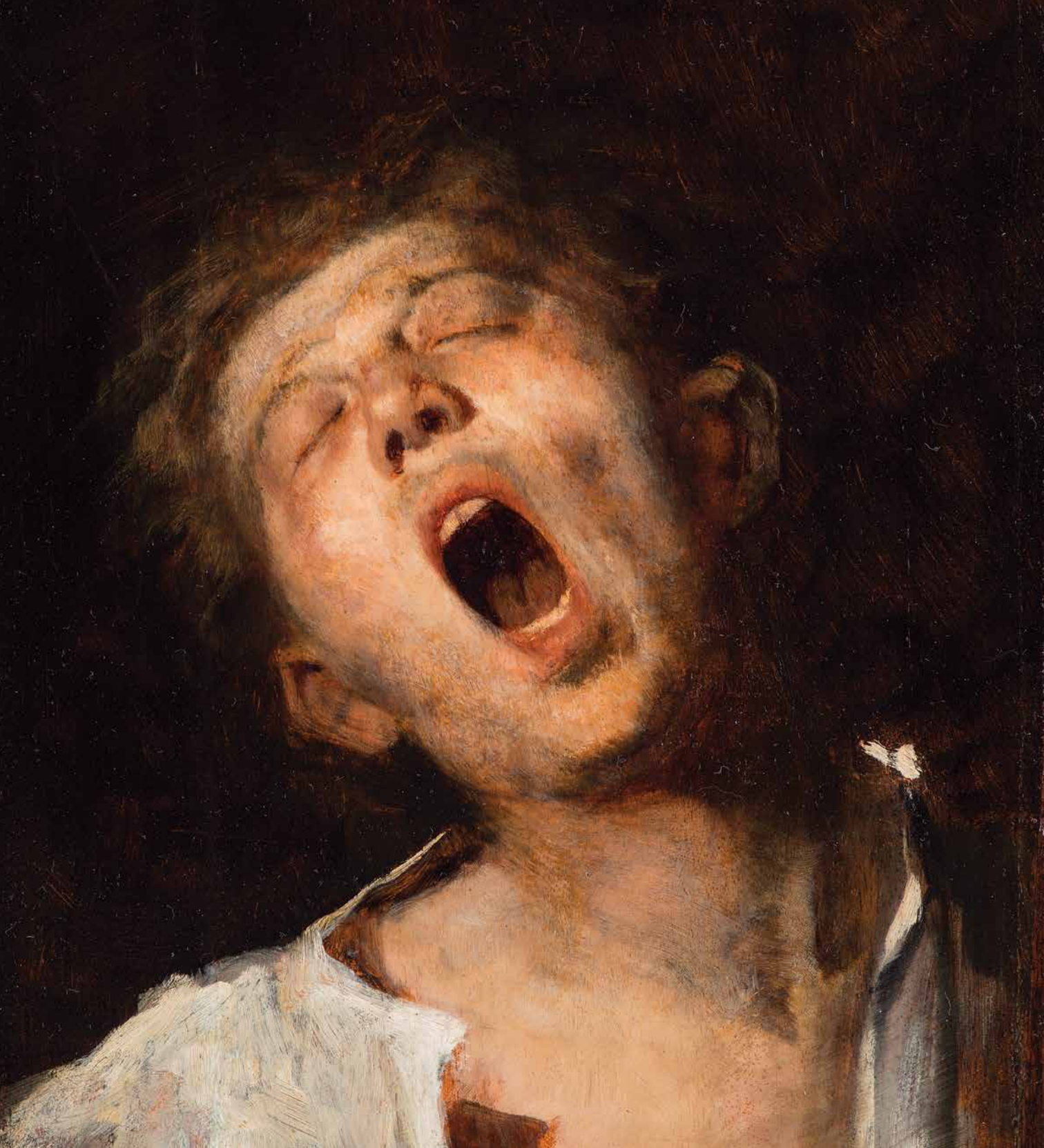
Szolgáltam őt
modelljeként,
hű barátjaként,
és persze büszkén
húztam a hintóját,
ha arra volt
szükség.

Szóval mindent tudok róla. Na jó, majdnem mindent. Mert az éjszakákat az istállóban töltöttem, nyaranta pedig a francia tengerparton pihentem, ennyi nekem is jár. Kellett a friss levegő, hisz az életem nagy részét a nyüzsgő Párizsban töltöttem.

Párizs, mon Dieu (ejtsd: mongyő), vagyis egek! Micsoda évek voltak!
Hogy elképzelhessétek, elmesélek nektek mindent, amit róla és
a festményeiről tudok!

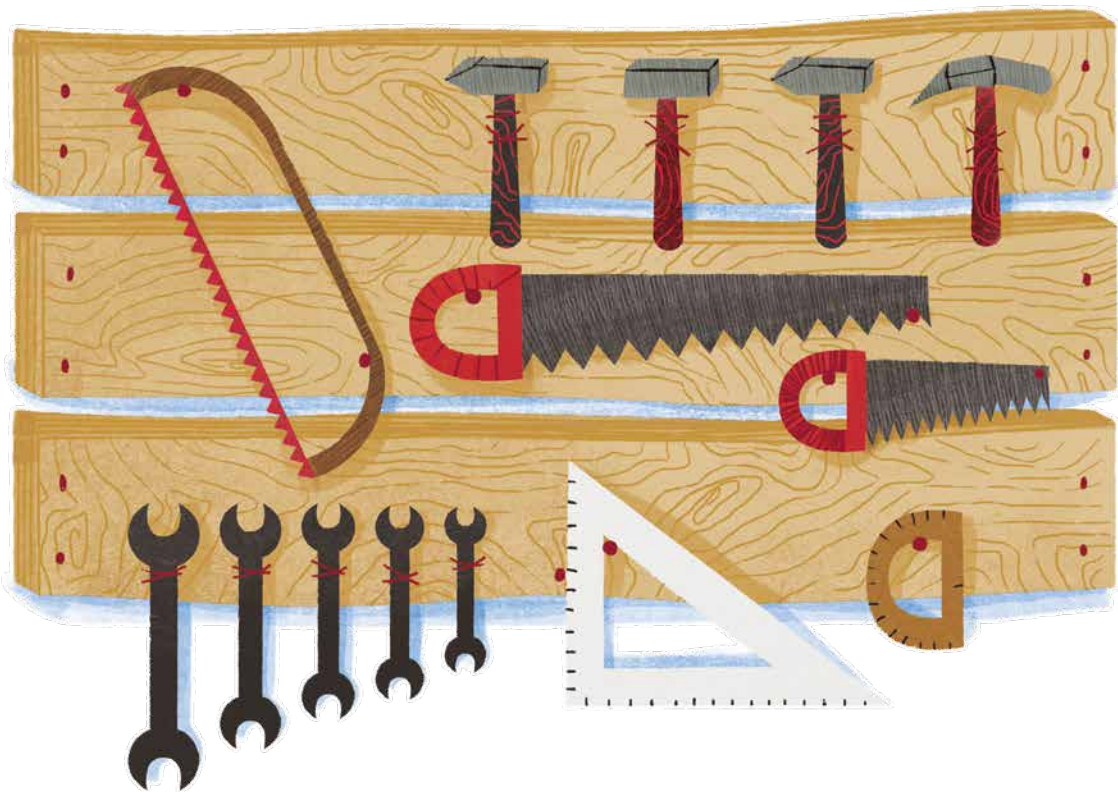

MŰHELYBŐL MŰTEREMBE

Még kicsikó koromban kerültem Munkácsy Mihályhoz. Akkor még nem is így hívták, hanem Lieb Mihály Leónak. Én persze Miskának szólítottam, és ő is kedvesen becézett: „Bárócska, Bárócska!” – mondta, és kockacukorral kínált. Felnőtt korában változtatta meg a nevét a szülőhelye, Munkács után. Később nemesi rangot is szerzett, amihez királyi oklevelet kapott.

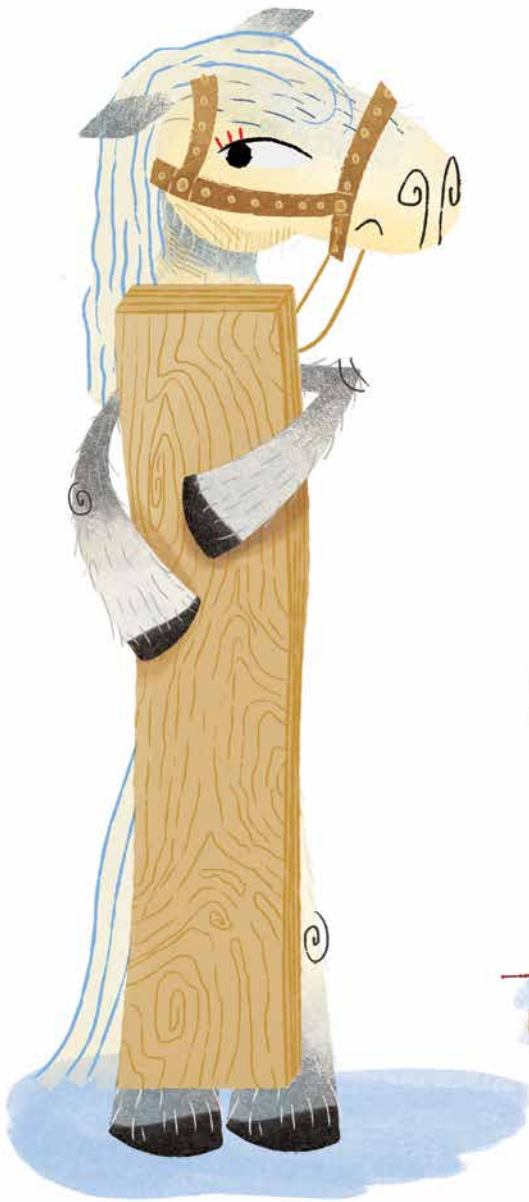

Munkácsy Mihály 1844-ben született. Hamar elveszítette a szüleit, ezért a nagybátyjánál, Reök Istvánnál nevelkedett Békéscsabán, négy testvére más rokonokhoz került. A bácsikája nem tartotta csodagyereknek, az iskolában sem szerepelt túl jól, ezért el kellett kezdenie dolgozni egy asztalosműhelyben 10 éves korában. Így lehetősége nyílt arra, hogy egy jó szakmát és biztos megélhetést szerezzen.

A terv nem vált be. Munkácsy eleinte lelkes volt, de sokat kellett dolgoznia, ritkán kapott meleg ételt, és betegeskedett is a hideg téli hónapokban. Nem érezte jól magát asztalosinasként.

Az asztalosmester nagy ló-
kötő volt. A kis Miska de sokat
kínlódott... és én sem kaptam
rendes takarmányt. Olyan gebe
lettem, hogy rám sem ismert
volna a ménesem. Pedig még
szerződésünk is volt, mindent
előre kitalált az ügyvéd nagy-
bácsi. Csak azzal nem számolt,
hogy az asztalos nem tartja
be az ígéretét és rosszul bánik
majd velünk.

Van is egy festmény, ami eszembe jut ezekről az embert próbáló évekről: az Ásító inas. Aki akár maga a mester is lehetne! Sokszor láttam, ahogy reggelente fáradtan ébred, nagyokat nyújtózkodik, majd kapkodva készülődik. De hogy ilyen illetlen pillanatot fessen meg... Hiszen belelátok az inas szájába! Ez még egy istállóban sem illő. Ráadásul minden alkalommal én is ásítani kezdek, ha ránézek erre a festményre. Meg kell hagyni, egészen élethűre sikerült.

Munkácsy Mihály: Ásító inas

Persze Miskának akkoriban még nem volt ideje festeni, ezt a képet is később készítette. Ráadásul kétszer is nekilátott!

A két változat közül a legtöbben azt ismerik, amin az inasnak csak a feje látszik. Pedig igazából ez gyakorlásképpen készült.

A festők, mielőtt nekikezdenek egy nagyobb festménynek, vázlatokat és tanulmányokat készítenek. Alaposan megfigyelik a tárgyakat és az embereket, akiket megörökítenek, akár különböző nézőpontokból vagy mozgás közben is. Le rajzolják vagy lefestik a látványt, hogy megtalálják a tökéletes elrendezéseket és pillanatokat. Így tudnak igazán élethű és jó képeket festeni.

Munkácsy Mihály: Ásító inas

A másik képen az inasnak nemcsak a feje, hanem a teste is látszik, és az ágy is, amiben aludt. Erről a festményről azonban sokáig senki sem tudta, hogy hol van. Sokan azt is gondolták, hogy már soha nem kerül elő, és csak a róla készült fekete-fehér fényképet tehetjük a múzeumok falaira.

2005-ben, amikor Munkácsy 161 éves lett volna, a festmény felbukkant! A másik változat azonban addigra sokkal ismertebbé vált.